

ÜDY 1·2·3·4

ODY 1·2·3·4

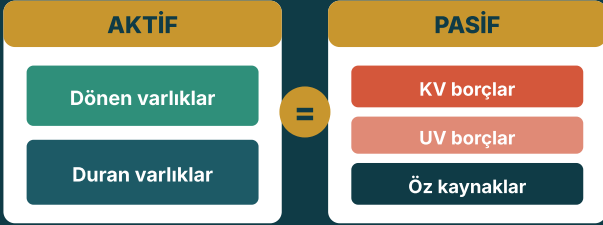
ORTAK DERS

ÜNİTE 13

Finansal Yönetim

Fon bulmak, fonu doğru kullanmak, bilanço, gelir tablosu ve finansal oranlar

Okuma süresi: **14 dakika**

BU ÜNİTEDE

Bir taşımacılık şirketinin parasını nereden bulduğunu ve nereye harcadığını öğreneceğiz: sermaye türleri, kısa ve uzun vadeli kaynaklar, bilanço, gelir tablosu, en çok sorulan oranlar ve leasing, faktoring, forfaiting gibi yeni teknikler.

13.1 • KAVRAMLAR

Finans, finansman, finansal yönetim

Sınavda bu üç kelime birbirine karıştırılarak sorulur. Farkı tek cümleyle akılda tutun:

Kavram	Anlamı
Finans	Kişi ya da kurumların yararlandığı para, fon, sermaye
Finansman	İşletmenin ihtiyaç duyduğu fonların sağlanması
Finansal yönetim	Fonların belirlenmesi, sağlanması ve uygun varlıklara yatırılarak yönetilmesi
Finans yöneticisi	Yatırım ve finansman kararlarından sorumlu kişi

Amaç, işletmenin **piyasa değerini en yükseğe çıkarmaktır**. Fon yalnızca nakit değildir; nakde kolayca çevrilebilen kaynaklar da fondur.

AKILDA TUTUN

Fazla fon bulundurmanın da, fon eksikliğinin de bir **maliyeti** vardır. İyi finans yöneticisi ikisini dengeler.

13.2 · GÖREVLER

Finansal yönetim ne yapar?

Finansal analiz

Mevcut durumu değerlendirir, geleceğe yönelik karar alır.

Planlama ve denetim

Nakit giriş ve çıkışlarını miktar ve zaman olarak uyumlu hâle getirir.

Fon tedariki

Gereken fonu belirler ve sağlar. Pasifte artış ya da aktifte azalış **fon kaynağıdır**.

Fon kullanımı

Fonun en verimli alanını seçer. Aktifte artış ya da pasifte azalış **fon kullanımıdır**.

Özel sorunlar

Halka açılma, birleşme, konkordato, tasfiye.

⚠ DİKKAT EDİN

Muhasebe defterlerinin tutulması ve iç denetim muhasebe bölümünün işidir; finansal yönetimin işlevi değildir. Banka ilişkileri, nakit yönetimi ve finansman ise finans bölümünün işidir.

13.3 · KARARLAR

Finans yöneticisinin üç büyük kararı

1

Sermaye bütçelemesi

uzun vadeli yatırım: hangi aracı, depoyu, tesisi alalım?

2

Sermaye yapısı

borç ile öz sermaye karışımı ne olmalı?

3

Kısa vadeli finans

günlük nakit, stok, alacak ve kısa borç yönetimi

Bunlara **kâr dağıtım kararı** da eklenir. Hepsinde ortak amaç **işletme değerinin en üst düzeye çıkarılmasıdır**.

SINAVDA SORULUR

"Hangisi finans yöneticisinin piyasa değerini etkileyen kararlarından değildir?" Doğru şık: **işletmenin hukuki yapısı**. Yatırım, finansman ve kâr dağıtım kararları ise bu gruptadır.

13.4 · SERMAYE

Sermaye türleri

Ölçüt	Türler
Niteliğine göre	Maddi (nakit, arsa, araç, bina) · Maddi olmayan (şerefiye, patent, marka, teknik bilgi)
Konuluş şekline göre	Nakdî (para olarak) · Aynî (makine, bina, arazi olarak)
Kullanılışına göre	Sabit: birçok dönemde yavaş tükenir (araç, bina) · Döner: bir dönemde tükenir ya da şekil değiştirir (yakıt, stok, kasa, kısa vadeli alacak)
Kaynağına göre	Öz kaynak (ortaklar koyar) · Yabancı kaynak (borçlanarak sağlanır)

⚠ DİKKAT EDİN

Teknik bilgi, patent ve şerefiye elle tutulamadığı için maddi olmayan varlıktır. Bina, arazi, demirbaş ise maddidir.

13.5 · ÖZ KAYNAK - BORÇ

Ortak ile alacaklının farkı

	Öz kaynak (ortak)	Yabancı kaynak (borç)
İlişki	Mülkiyet	Kredi
Süre	Vadesi yok	Belli vadede geri ödenir
Gelir hakkı	Kâr varsa kâr payı	Kâr olsun olmasın faiz
Tasfiyede	Borçlar ödendikten sonra kalan	Önceliklidir , teminatı paraya çevirebilir
Yönetim	Söz hakkı vardır	Doğrudan yoktur, sözleşme şartlarıyla sınırlar

Öz kaynakla finansman

Artısı: sabit yük ve vade yoktur, kredi değerliliği artar. **Eksisi:** yeni ortak yönetimde söz ister, kâr paylaşılır, ihraç masrafı vardır ve **kâr payları gider yazılamaz** (faiz ise gider yazılabilir).

13.6 · OTOFİNANSMAN

Kârı işletmede tutmak

Otofinansman, işletmenin kendi kârının tamamını ya da bir kısmını dağıtmayıp işletmede bırakarak sermaye ihtiyacını karşılamasıdır. Bu bir **öz kaynakla finansman** yöntemidir.

AKILDA TUTUN

Otofinansmanda dışarıya başvurulmaz ve sermaye maliyeti doğmaz. Kredinin pahalı ya da zor bulunduğu dönemlerde özellikle değerlidir. **Otofinansman oranı ne kadar yüksekse** işletme o kadar güçlüdür.

Finans yöneticisinin sorduğu sorular

- ◆ Borçlanalım mı? Borçlanacaksak borç ile öz sermaye karışımı ne olmalı?
- ◆ Kısa vadeli ile uzun vadeli borç nasıl dengelenmeli (faiz beklentisi, likidite ihtiyacı)?
- ◆ Öz sermaye artırılsaksa ne kadarı otofinansmanla, ne kadarı yeni sermayeyle sağlanmalı?

13.7 · KISA VADE

Bir yıldan kısa kaynaklar

Satıcı kredisi

Malı vadeli almak.
Küçük ve yeni firmaların en önemli kısa vadeli kaynağıdır.

Kısa vadeli banka kredisi

Stok ve alacakların finansmanı, işletme sermayesi ihtiyacı.

Finansman bonusu

Büyük şirketlerin kısa vadeli borçlanma senedi.

Faktoring

Vadeli alacağı faktör şirketine satmak.

Menkulleştirme

Alacakları havuzda toplayıp menkul kıymete çevirmek.

Diğerleri

Ödenecek vergi, SGK primi, giderler; alınan avans, depozito ve teminatlar.

⚠ DİKKAT EDİN

Ertelenmiş kamu borçları kısa vadeli yabancı kaynaklar arasında sayılmaz. Ödenecek vergi, alınan avans, alınan depozito ve teminatlar ise kısa vadelidir.

13.8 · UZUN VADE

Kredi mi, tahvil mi?

Araç, bina, arsa gibi duran varlıklar ya **öz sermaye** ya da **uzun vadeli borçla** finanse edilir. Kısa vadeli krediyle duran varlık almak risklidir.

	Uzun vadeli kredi	Tahvil
Borç veren	Tek kurum (banka)	Binlerce yatırımcı
Nasıl?	Pazarlıkla, sözleşmeyle	İlan edilir, halka arz edilir
Faiz	Sabit ya da değişken	Genellikle sabit

Kredinin vadesi

Kısa vade: 1 yıla kadar · **Orta vade:** 1-5 yıl · **Uzun vade:** 5 yıldan fazla. Orta vadeli kredi yatırımın ilk dönemi, işletme sermayesinin artırılması ve geçici ihtiyaçlar için kullanılır.

SINAVDA SORULUR

Acil işletme borçlarını ödemek orta vadeli kredinin değil, kısa vadeli kredinin işidir.

13.9 · ARAÇLAR

Hangi aracın getirisi ne?

Araç	Getirisi
Hisse senedi	Kâr payı (temettü); ortaklık hakkı verir
Tahvil, bono	Faiz; alacaklılık hakkı verir
Mevduat, repo	Faiz
Vadesinden önce satılan menkul kıymet	Değer artışı varsa değer artış kazancı

Nakdî ve gayrinakdî kredi

Nakdî kredi, bankanın faiziyle geri almak üzere verdiği paradır: rotatif kredi, iskonto ve iştirak kredisi, taksitli ticari kredi, emtia karşılığı kredi.

Gayrinakdî kredide banka para vermez, **garanti verir: teminat mektubu, akreditif**, aval ve kabul kredileri.

 SINAVDA SORULUR

“Hangisi nakdî kredi değildir?” ya da “Hangisi gayrinakdî kredidir?” sorularında aranan cevap: **akreditif**.

13.10 · BİLANÇO

Belirli bir günün fotoğrafı

Bilanço, işletmenin **belirli bir tarihte** sahip olduğu varlıkları ve bu varlıkların sağlandığı kaynakları gösteren temel finansal tablodur.

⚠ DİKKAT EDİN

Aktif varlıkları, **pasif** kaynakları gösterir. Bu ikisini ters söyleyen şıklar yanlıştır. Varlıklar bilançonun **solunda**, kaynaklar **sağında** yer alır.

13.11 · KAYITLAR

Bilançonun arkasındaki işlemler

Terim	Anlamı
Envanter	Bilanço gününde varlık, alacak ve borçları ayrıntılı olarak saymak ve listelemek
Değerleme	Varlık ve borçları bilançoya hangi tutarla yazacağını belirlemek
Mizan	Hesapların borç ve alacak toplamalarını gösteren kontrol çizelgesi

Nakit girişi mi?

Bankaya **havale gelmesi** nakit girişidir. Vadeli satış ise henüz nakit getirmez; alacak doğurur.

Bir yılı dolduran borç

Uzun vadeli bir kredinin bir yıl içinde ödenecek taksitleri **kısa vadeli borçlara aktarılır**; kalanı uzun vadede kalmaya devam eder.

13.12 · GELİR TABLOSU

Bir dönemin filmi

Gelir tablosu, bir **dönem** boyunca elde edilen gelirleri, katlanılan giderleri ve sonuçta kâr ya da zararı gösterir.

1

Brüt satışlar – satış indirimleri

= NET SATIŞLAR

2

Net satışlar – satışların maliyeti

= BRÜT SATIŞ KÂRI

3

Brüt kâr – faaliyet giderleri

= FAALİYET KÂRI

4

± diğer gelir ve giderler – finansman gideri

= OLAĞAN KÂR

5

± olağandışı kalemler – vergi karşılığı

= DÖNEM NET KÂRI

AKILDA TUTUN

Bilanço **bir anı**, gelir tablosu **bir dönemi** gösterir. Finansal analizde brüt satış değil, **net satış** kullanılır.

13.13 · ORANLAR 1

Likidite oranları

İşletmenin **kısa vadeli borçlarını ödeme gücünü** ve işletme sermayesinin yeterliliğini ölçer.

Oranlar tek başına değil; geçmiş yıllar ve sektör ortalamasıyla karşılaştırılarak anlam kazanır.

Oran	Hesap	İdeal
Cari oran	$\text{Dönen varlıklar} \div \text{KV yabancı kaynaklar}$	2
Asit-test (likidite) oranı	$(\text{Dönen varlıklar} - \text{stoklar}) \div \text{KV yabancı kaynaklar}$	1
Nakit oranı	$\text{Hazır değerler} \div \text{KV yabancı kaynaklar}$	-

 SINAVDA SORULUR

Cari oranın hesabında **uzun vadeli yabancı kaynaklar kullanılmaz**. Asit-test oranında stoklar çıkarılır, çünkü en geç nakde dönen dönen varlık stoklardır.

13.14 · ORANLAR 2

Yapı, faaliyet ve kârlılık

Finansal yapı oranları

Uzun vadeli borç ödeme gücü ve kaynak yapısı.
Örnek: borç ÷ aktif toplamı (**finansal kaldıraç**), öz kaynak ÷ aktif, duran varlık ÷ devamlı sermaye (1'den küçük olmalı).

Faaliyet oranları

Varlıklar verimli kullanılıyor mu? **Stok devir hızı** = satışların maliyeti ÷ ortalama stok. Alacak devir hızı tahsil süresini gösterir. 360'a bölünürse gün bulunur.

Kârlılık oranları

Brüt kâr, faaliyet kârı, net kâr ÷ net satışlar. **Mali rantabilite** = net kâr ÷ öz kaynak. **Ekonomik rantabilite** = (vergi öncesi kâr + faiz) ÷ toplam varlık.

AKILDA TUTUN

Ekonomik rantabilite, mali rantabiliteden **düşük** olmalıdır; aksi hâlde borç pahalıya kullanılıyor demektir.

13.15 · PLANLAMA

Nakit bütçesi ve proforma tablolar

Araç	Ne işe yarar?
Nakit bütçesi	Nakit giriş ve çıkışlarını miktar ve zaman olarak gösteren kısa vadeli plan (günlük, haftalık, aylık, 3-6 aylık)
Proforma bilanço	Alınan kararların gelecekte aktif ve pasifi nasıl etkileyeceğini tahmin eden tablo
Proforma gelir tablosu	Gelecek dönemin tahmini gelir, gider ve kârı

 SINAVDA SORULUR

"Nakit giriş ve çıkışlarını miktar ve zaman olarak gösteren tablo" sorusunun cevabı **nakit bütçesidir**. Proforma tablolar uzun vadeli planlamada kullanılır.

EĞİTMEN NOTU

Taşımacılıkta tahsilat 60-90 gün, yakıt ve maaş ise peşindir. Kâr eden firmalar bile nakit bütçesi yapmadıkları için bataabilir.

13.16 · YENİ TEKNİKLER

Leasing, faktoring, forfaiting

Finansal kiralama (leasing)

Kiracının seçtiği malı leasing şirketi satın alır; **mülkiyet kiralayanda, kullanım kiracıdadır**. Araç filosu yenilemede sık kullanılır.

Faktoring

Yurt içi vadeli alacağın komisyon karşılığı faktör şirketine devri. Faktör ön ödeme yapar, tahsilatı yürütür, riski üstlenebilir.

Forfaiting

İhracattan doğan vadeli alacağın banka ya da forfaiter tarafından **rücu hakkı olmadan** satın alınması.

Risk sermayesi

Yüksek büyüme potansiyelli yenilikçi KOBİ'ye, hisse karşılığı ve kontrol hakkıyla verilen sermaye.

▲ DİKKAT EDİN

Leasingle alınan bir aracın sözleşmesi biter ve uzatılmazsa araç yetki belgesi sahibinin **adına tescil ettirilmelidir**; aksi hâlde taşıt belgesinden düşülür.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

ÜDY Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

ÜDY · ODY Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT ÜST DÜZEY YÖNETİCİ KURSU

📍 Camlı Kahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No: 114/2, 34610 Güngören/İstanbul

☎ (0212) 641 92 94

💬 WhatsApp: 0 530 957 79 13

SOSYAL MEDYA HESABIMIZ

📘 facebook.com/udybelgeleri

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Sınav notlarınızı bir kez daha gözden geçirip deneme sınavıyla kendinizi ölçmenizi öneririz. Başarılar dileriz.